

УДК 351:004.738.5

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Маслова Яна Романівна,
студентка 3 курсу освітнього ступеня
«бакалавр» за спеціальністю «Публічне
управління та адміністрування»
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

В період трансформаційних змін, які відбуваються в усіх сферах суспільного буття, ефективним напрямом залучення громадськості до публічного управління, є комунікативна взаємодія громадськості з органами публічної влади, яка на сьогодні здійснюється за допомогою засобів масової інформації, одним з інструментів яких є соціальні мережі. Враховуючи важливість демонстрування рівня прозорості публічної інформації та відкритості взаємодії діяльності органів публічної влади з громадськістю, дослідження використання соціальних мереж є актуальним питанням.

Особливості використання потенціалу соціальних мереж у процесах формування мережевих систем місцевого розвитку, визначення соціальних мереж як інструменту реалізації громадських ініціатив досліджуються у працях таких провідних вчених, як Ю. Борисенко, А. Галуцько, М. Кастельс, І. Семененко, Л. Чуприна та ін. Проте, на сьогодні питання щодо визначення ролі соціальних мереж у взаємодії органів публічної влади з громадськістю залишається відкритим.

Таким чином метою статті є необхідність обґрунтування ролі використання соціальних мереж у взаємодії органів публічної влади та громадськості.

Сьогодні публічне управління надзвичайно гостро потребує встановлення комунікаційного процесу між його суб'єктами та об'єктами. Налаштування комунікаційного процесу є особливою потребою для того, щоб успішно управля-

ти державою. Швидкі темпи цифровізації вимагають від службовців органів державної влади активно та результативно їх використовувати у своїй роботі. Використання цифрових технологій в роботі органів публічної влади покращить процес прийняття управлінських рішень та покращить імідж органу влади [1].

Зростання ролі соціальних мереж почав вивчати М. Кастельс, який стверджував, що становлення і трансформація суспільства немислимі без розвитку мережевих ресурсів в технічному, організаційному і правовому полі. Автор зазначає, що онлайн мережі стають формами «спеціалізованих спільнот», тобто формами комунікабельності, що побудовані навколо специфічних інтересів. Зокрема, В. Буряк, у низці своїх праць комплексно окреслює позитивний потенціал розвитку соціальних мереж для зміцнення глобального громадянського суспільства і вказує на ризики, пов'язані з розширенням функцій мережевих практик [2].

Внаслідок значних змін суспільства в соціальній, економічній, технологічній сферах життя від кожного громадянина вимагається бути швидко реагувати на такі зміни. Цифровізація є одним з таких прикладів, адже саме застосування інформаційно телекомунікаційних технологій в кожній сфері життя людини прискорює хід структурних змін у соціумі. Використання інформаційних технологій значно покращили рівень забезпечення та доступності інформації для населення. Враховуючи той факт, що з кожним роком відбувається покращення інформаційних технологій, то можна вважати, що рівень доступності інформації також підвищується [3].

Відповідно до динаміки зростання суспільних потреб громадян зростає і кількість користувачів соціальних мереж. У таких інформаційних просторах кожен може висловити свою громадську позицію, поширення різних ідей та пропозицій, пошук однодумців та інформування населення про організацію заходів. Часто люди організують та координують через соціальні мережі різні спільні активності, такі як: толока, флешмоби, благодійні заходи та волонтерську допомогу тощо. Органи публічної влади зазвичай використовують соціальні

мережі з метою вивчення настроїв громадян та отримання зворотного зв'язку про їх роботу. В свою чергу органи публічної влади через соціальні мережі можуть своєчасно інформувати населення про нові державні послуги, зміни в законодавстві та актуальні новини [4].

У контексті формування комунікативної активності громадян соціальні мережі відіграють важливу роль в управлінні громадою. Оскільки українці все більше і більше довіряють інтернет-ресурсам, то подана інформація через мережу Інтернет буд викликати більшу довіру від громадян до влади. Саме через соціальні мережі голова громади може налагодити конструктивний діалог з жителями тим самим дослухатися до думки громадян у процесі прийняття управлінських рішень, що стосуються розвитку громади. Так впливом соціальних мереж в Україні формується громадянське суспільство, яке допомагає ініціювати та реалізовувати громадські ініціативи. Прикладом застосування соціальних мереж на користь громади є Бюджет участі або громадський бюджет. Саме завдяки соціальним мережам до голосування залучається більшість користувачів та обирають кращий проект, який буде реалізовано у громаді [5].

Проте все ж таки не зважаючи на такі глобальні переваги у використанні соціальних мереж у процесі взаємодії органів публічної влади з громадськістю, існують деякі загрози, котрі можуть негативно впливати саме на такий вид зв'язку з громадою. Однією з головних загроз користування соціальними мережами є витік персональних даних користувачів. Оскільки у цьому процесі користувачами є і громадяни, і представники органу публічної влади, то у даному випадку інформація про кожного може потрапити до рук злочинців. У випадку з громадянами може статися витік персональних даних, у випадку з органом публічної влади інформація може потрапити до рук хакерів, яка заборонена до публічного доступу.

Окрім зазначених загроз, є питання організаційного характеру, а саме адміністративно-правового регулювання соціальних мереж. А. Галуцько зазначає, що суспільні відносини у сфері адміністративно-правового регулювання

діяльності інтернет мереж мають новітню юридичну природу, яка ще не знайшла свого сталого законодавчого оформлення [6].

На сьогодні не має чіткого визначення переліку обов'язкової публічної інформації, яку необхідно оприлюднювати на офіційних сторінках органів публічної влади. Орган публічної влади сам формує структуру сайту та вирішує, яку саме інформацію чи подію вони висвітлюють на сторінках публічної установи. Враховуючи відсутність стандарту інформування населення певною інформацією, органи публічної влади самостійно вирішують доцільність розміщення публічної інформації, її доступність в соціальних мережах. Отже, можна зазначити, що відносини між органом публічної влади та громадянами у соціальних мережах жодним чином не регулюються. З метою удосконалення їх взаємодії, доцільним є впровадження штатної одиниці, або введення певного підрозділу органу публічної влади, функцією яких є розвиток соціальних мереж та її інформаційно-комунікаційного забезпечення.

Підводячи підсумки, можна стверджувати існування певних переваг та загроз активного використання соціальних мереж у роботі органів публічної влади. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій стає поштовхом до активного користування соціальними мережами громадянами. Саме використовуючи цей інформаційний простір, відбувається взаємодія органів публічної влади з громадськістю.

Література:

1. Семененко І.О. Правові механізми використання соціальних мереж у публічному управлінні: наук. стат/ І.О. Семененко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-patp.academy.gov.ua/pages/dop/27/files/38946abb-b50f-4598-aeca-37ffb067ed9c.pdf>

2. Чуприна Л. Соціальні мережі як інструмент реалізації громадських ініціатив/ Л. Чуприна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1085:sotsial

ni-merezhi-yak-instrument-realizatsiji-gromadskikh-initsiativ&catid=127&Itemid=460

3. Онищенко О. С. Соціальні мережі як інструмент взаємовпливу влади та громадянського суспільства / О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін.; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuvip.gov.ua/images/dopovidi_konf/smivvts.pdf

4. Соціальні мережі як незамінний інструмент комунікації[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshе/socialni-merezhi-yak-nezaminniу-instrument-komunikaciyi.html>

5. Борисенко Ю. В. Особливості використання потенціалу соціальних мереж у процесах формування мережевих систем місцевого розвитку: наук. стат. /Ю.В. Борисенко.-Д., 2017р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/2_2017/25.pdf

6. Галуцько А. В. Соціальні інтернет-мережі як об'єкт адміністративно-правового регулювання: наук. стат./А. В. Галуцько [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream.pdf>

Науковий керівник: к.е.н., викл. В. В. Гришина

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції.